

Posudek vedoucího diplomové práce

Název:

Naplněnost územního plánu jako nástroje územního plánování – dokumentace vs. realita

Zpracovatel: Magdalena Hrudková

Magisterská práce Magdaleny Hrudkové se věnuje hodnocení úspěšnosti využití územního plánu na příkladu dvou významných regionálních center – Ústí nad Labem a Plzně. Autorka si klade v úvodní kapitole Cíle a výzkumné otázky poměrně ambiciózní cíle sledovat jednak postup realizace jednotlivých investičních záměrů a jejich soulad s územními plány obou měst, hodnotit vývoj územního plánování v čase a pokusit se identifikovat míru stability nebo naopak hodnotit procesy územních změn v jednotlivých městských částech a v neposlední řadě analyzovat záměry a cíle územních plánů pořízených v polovině 90. let. Jsem přesvědčen, že relativně široký vějíř cílů celé práce je spíše na škodu jak přesnosti práce, tak i schopnosti skutečně hluboce analyzovat alespoň některé procesy změn v obou městech. Formulované hypotézy správně vycházejí z jednotlivých tezí, ale některé formulace hypotéz jsou do značné míry zjednodušené až naivní. Zde mám na mysli například druhou hypotézu „rozvoj bude lokalizován v okrajových částech města a bude se týkat nových ploch pro bydlení a komerci“.

V další části autorka věcně správně hodnotí hlavní trendy ve vývoji evropského územního plánování od poválečného období a v navazující části autorka hodnotí i vývoj českého respektive československého územního plánování a to s bohatou oporou domácí i zahraniční literatury. V této části bych uvítal větší odstup autorky od jednotlivých citovaných tezí autorů a doporučil bych alespoň některé z těchto uváděných tezí podrobit kritické analýze.

Hlubší diskuzi by v této části bylo možné vést především o výhodách a problémech, které je možné nalézt při potenciálním sbližování územně plánovacích nástrojů států v Evropě. Proč není politika územního rozvoje jednou z politik EU stejně jako například politika regionálního rozvoje (kohezní politika)? A měla by být?

V části popisující jednotlivé mechanismy vzniku, projednávání a schvalování jednotlivých dokumentů autorka prokázala dobrou znalost těchto dokumentů i procesů mimo jiné i z důvodu svého pracovního uplatnění na úřadě, který řeší problematiku územního plánování.

V pořadí 4. kapitola Město (str. 32 -34) velmi stručně diskutuje vývoj územního rozvoje města. Postrádám zde hlubší napojení na téma celé práce.

V kapitole Metodika výzkumu (str. 35-37) je zbytečně stručná. Autorka zde například mluví o kvalitativním šetření, (str. 37), které není dále specifikováno, témata a zaměření rozhovorů s představiteli veřejné správy a některé formulace by bylo možné uvést přesněji nebo i stylisticky lépe. Jako příklad uvádím „*Bylo potřeba prostudovat zejména grafickou část územního plánu.*“

Vlastní výzkumná činnost je v práci zařazena od 6. kapitoly dále. Analýza naplněnosti územního plánu v tabulce č. 3 by si zasloužila mnohem podrobnější a rozsáhlejší diskuzi a zdůvodnění. Minimálně uvedení procentních hodnot naplněnosti jednotlivých funkčních ploch v územním plánu (v tab. 3) by pomohlo zvýšit čitelnost a atraktivitu celého textu. Tento údaj je ale uveden v tabulce 4 o 10 stran dále v textu. Podrobnější analýza jednotlivých funkčních ploch v Plzni se soustřeďuje na převážně popisný vývoj jednotlivých funkčních ploch ve městě a v menší míře konfrontuje tento vývoj s požadavky územního a cíly územního plánu města Plzeň z roku 1995. Podobně převážně popisně je charakterizována i struktura územních

změn podle zvolených časových období a podle vývoje jednotlivých (převážně historických) zón města v kapitole 7.4.4.

Pokus o shrnutí jednotlivých změn v územním vývoji města Plzně představuje 8. kapitola. Autorka věcně správně shrnuje provedené analýzy naplnění územního plánu města a pokouší se znovu zopakovat a naznačit trendy dosavadního územního rozvoje Plzně. Bohužel autorka v této části zůstává spíše na povrchu a nepodařilo se ji postihnout hlubší nebo internější důvody a příčiny využití/nevyužití vybraných ploch a identifikovat tak rozdílné zájmy a cíle jednotlivých aktérů a jejich dopad do územního rozvoje. Na místě je proto otázka, zda by autorka mohla identifikovat hlavní aktéry územního rozvoje, kteří ve sledovaném období rozhodovali o využití nebo naopak nevyužití jednotlivých ploch a zda by bylo možné zhodnotit jejich roli v procesu územního rozvoje.

Kapitola věnovaná Ústí nad Labem je strukturována logicky podobně jako části sledující územní rozvoj v Plzni, byť ve výrazně stručnější podobě. Teprve v závěru se autorka dotýká jednoho z klíčových problémů využití územního plánu a tím je hloubka a podrobnost regulativů územního rozvoje. Na příkladu počtu zpracovaných změn územního plánu (str. 76) autorka dovozuje příčiny mezi mírou podrobnosti a mírou stability dokumentu územního rozvoje a tím i míry obecné informovanosti veřejnosti o jednotlivých zásadních parametrech územního rozvoje. Nad rozsah práce by asi již byla diskuze úspěšnosti a efektivity obou těchto naznačených přístupů k územnímu plánování a k jeho stěžejnímu dokumentu. Odpověď konec konců naznačuje již od roku 2006 nový stavební zákon.

Ve srovnání naplněnosti základního dokumentu územního rozvoje v Plzni a Ústí n. Labem postrádám odkazy na rozdílné podmínky pro uskutečněné sociálně ekonomického rozvoje obou měst. Zatímco Plzeň je městem na jedné z nejdynamičtěji se rozvíjejících socioekonomických os, Ústí n. Labem je město ve strukturálně postiženém regionu s dlouhodobými sociálně ekonomickými problémy. I to pochopitelně velmi výrazně ovlivňuje míru využití rozvojových ploch ve městě.

I přes některé výtky, stylistické nedostatky a dokonce i gramatické chyby doporučuji práci přijmout k obhajobě.

Příklad gramatické chyby: ÚPMP se tomuto cíly

Radim Perlín

Vedoucí magisterské práce